

НАУКОВИЙ ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

131

Київ – 2008

Національний аграрний університет
Науковий вісник Національного аграрного університету / Редкол.:
Д.О.Мельничук (відп. ред.) та ін.-К.,2008.-Вип.131. - 436 с.

У збірнику вміщено статті, присвячені актуальним проблемам інноваційного розвитку ступеневої освіти та дорадництва в сільськогосподарському виробництві, економічного аналізу, менеджменту, фінансово-кредитної та податкової політики в АПК України.

Редакційна колегія: Д.О.Мельничук, (відповідальний редактор), І.І.Батуллін, М.Д.Мельничук (заступники відповідального редактора), А.В.Витриховська (відповідальний секретар), О.Ю.Барабаш, Р.І.Бурда, Г.О.Богданов, І.С.Волошук, Д.Г.Войтюк, В.П.Галушка, М.М.Городній, І.П.Григорюк, В.П.Гудзь, І.М.Гудков, А.І.Дьомін, В.О.Дубровін, М.Ю.Євтушенко, М.О.Захаренко, М.В.Зубець, М.М. Ільчук, С.М.Каленська, С.М.Кваша, В.В.Козирський, П.В.Кондратенко, В.В.Копілевич, М.М.Кирик, П.А.Лайко, П.І.Лакида, В.С.Ловейкін, П.Г.Лузан, В.Й.Любецький, А.Й.Мазуркевич, В.М.Манько, С.Д.Мельничук, В.І.Мішін, Н.В.Морзе, Ю.І.Посудін, С.Ф.Пилипака, С.Ю.Попович, В.А.Прилипка, С.К.Рудик, П.П.Руснак, В.К.Савчук, В.К.Сидоренко, В.Г.Скибіцький, М.С.Слободяник, О.О.Созінов, А.А.Строчинський, С.П.Танчик, А.М.Угнівенко, Г.О.Хмельницький, А.М.Черній, М.І.Цвіліховський, О.М.Шпичак.

Редакційна рада секції економіки, аграрного менеджменту та бізнесу: В.П.Галушко (голова ради), О.М.Шпичак (заступник голови ради), М.Ф.Безкровний, О.Д.Вигвицька, О.І.Гойчук, О.Ю.Єрмаков, І.І.Ільчук, В.А.Кадієвський, Т.П.Кальна-Дубінок, С.М.Кваша, О.А.Ковтун, І.П.Кудінова, П.А.Лайко, В.П.Мартиненко, С.І.Мосіюк, С.О.Олійник, Л.Х.Рибак, П.П.Руснак, В.К.Савчук, В.А.Скрипніченко, Л.К.Сук, В.К.Терещенко.

Відповідальний за випуск: М.М.Кулаєць.

Рекомендовано до друку Вченою радою НАУ, протокол № 06 від 26.12.2008 р.

Адреса редколегії: 03041, Київ – 41, вул.Героїв Оборони, 15
Національний аграрний університет,
тел. 527-82-41

Видано за благодійні кошти компанії АМАКО

© Національний аграрний університет, 2008

ЗМІСТ

ІНОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ

РОЗВИТОК НАУКИ ТА ОСВІТИ ЗА СИСТЕМОЮ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОВАЙДІНГУ. <i>С.А. Володін</i>	15
ІННОВАТИЗАЦІЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ АГРАРНОГО СЕКТО- РА ЕКОНОМІКИ У РИНКОВИХ КООРДИНАТАХ: ТЕОРІЯ ТА ПРАВО. <i>С.О. Юшин</i>	20
ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПРОДУК- ЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. <i>М.Ф. Бабієнко</i>	26
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ. <i>Є.А. Бузовський, В.А. Скрипниченко</i>	31
ІНФОРМАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЛОВИХ ІГОР ВИРОБНИЧОГО ХАРАКТЕРУ. <i>В.П. Галушко, І.А. Міщенко</i>	35
ІННОВАЦІЇ У ФЕРМЕРСЬКОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ. <i>В.П. Горьовий</i>	42
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА. <i>В.В. Россоха</i>	50
РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ФОРМУВАННЯ БАЗОВОГО СКЛАДУ СИСТЕМИ МАШИН ДЛЯ РЕНТАБЕЛЬНОГО ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА. <i>В.В. Івасюк</i>	54
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ НА СЕЛІ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ. <i>В.В. Титарчук</i>	59
РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОГО БІЗНЕСУ В АПК – ШЛЯХ ДО ВІДРОДЖЕННЯ ВЕЛИКОТОВАРНОГО ВИРОБНИЦТВА. <i>А.Г. Борщ</i>	64
РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ВИКОРИСТАННІ ІННОВАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ. <i>О.Д. Витвицька, О.Б. Сливінська</i>	70
СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТУВАННЯ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ. <i>Б.В. Вишнівська</i>	74
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ. <i>А.І. Гордійчук</i>	77

УПРАВЛІННЯ КОШТАМИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ,
СПРЯМОВАНИМИ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПО-
ДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІКОЮ. *Ю.П. Мироненко* 362

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
В АГРАРНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ АПК З
НАДАННЯ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ. *М.М. Кулаєць* 368

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ –
ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ. *Н.А. Демешкант* 375

ЛЮДИНОЦЕНТРИСТСЬКА ПАРАДИГМА ДЕРЖАВНОГО
СЛУЖБОВЦЯ ТА ЕТИКА В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ.
М.М. Білинська, В.А. Малюська 378

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ
ОСВІТИ. *О.Д. Витвицька* 384

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ. *О.І. Гойчук, О.І. Шмігель* 390

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
ТА ЗАВДАННЯ АГРАРНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ. *Л.І. Федулова* 396

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ
МОЛОДІ. *О.С. Степасюк, В.О. Барабаш* 404

ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЇ У СТУПЕНЕВІЙ ОСВІТІ ТА
ДОРАДНИЦТВІ. *О.Г. Глазунова, М.В. Мокрієв* 409

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПРАЦІ В
КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА
ПЕРСПЕКТИВ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ. *О.Я. Кравчук* 414

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ПРАВ НА ПРОВАДЖЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ. *Л. О. Березовська, Р.П. Жарко* 420

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА
ДОДЕРЖАННЯМ СТАНДАРТІВ. *Ю.В. Ставська* 424

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНИЙ
НАУЦІ ТА ОСВІТІ. *В.В. Харченко, О. М. Касаткіна* 429

CONTENTS

PECULIARITIES OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL SCIENCE AND EDUCATION

- DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION ON SYSTEM OF INNOVATIVE PROVIDING. *S.A. Volodin* 15
- INNOVATIZATION AND STANDARDIZATION OF AGRARIAN SECTOR ECONOMIES ARE IN MARKET COORDINATES: THEORY AND RIGHT. *S.A. Yushyn* 20
- FUNCTIONING OF MARKET OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL THE INFORMATIVE PROVIDING. *N. Babienko.* 26
- FEATURES OF ADAPTATION OF INNOVATIVE PROCESSES ARE IN AGRARIAN PRODUCTION. *E. Buzovsky, V. Skrypnichenko* 31
- INFORMATIVELY ECONOMIC PROVIDING OF BUSINESS GAMES OF PRODUCTION CHARACTER. *B. II. Galusko, I. A. Mischenko* 35
- INNOVATIONS ARE IN FARMER ENTERPRISE. *B. II. Gorevly,* 42
- ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC BASES OF AGRICULTURAL PRODUCTION TECHNICAL PROVIDING. *Rossokha V. V.* 50
- WORK OUT RECOMMENDATIONS FOR BASE SYSTEM MACHINES USING TO EFFECTIVE GRAIN PRODUCTION. *V. Ivasyuk* 54
- ORGANIZATIONAL - ECONOMIC TRANSFORMATIONS IN A COUNTRYSIDE AND THEIR EFFICIENCY. *V. V. Titarchuk* 59
- DEVELOPMENT OF CORPORATE BUSINESS IN AGRARIAN SECTOR - WAY TO REVIVAL OF COMMODITY MANUFACTURE. *A. Borschch* 64
- THE STATE ROLE IN INNOVATION RESOURCES USING. *V. Ivtickaya O. D., Slyvinskaya O. B.* 70
- THE MODERN CONDITIONS OF INVESTMENT INTO UKRAINIAN ECONOMY. *B. Vyshnivska.* 74
- THE ORITICAL BASES OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AGRARIAN SPHERE. *A. I. Hordiychuk* 77
- THE LEGAL ADJUSTING OF CORPORATE MANAGEMENT IS IN UKRAINE. *N. Davydenko* 81

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ДОТРИМАННЯМ СТАНДАРТІВ

Ю.В. Ставська, аспірантка *

Вінницький коледж Національного університету харчових технологій

Розглянуто призначення та переваги ринкового нагляду за безпечністю продукції перед існуючим в Україні державним наглядом; розкрито мету та принципи ринкового нагляду; охарактеризовано здійснення ринкового нагляду європейськими країнами та запропоновано шляхи реформування державного нагляду за дотриманням стандартів, норм і правил у ринковий нагляд за безпечністю продукції поетапно.

Ринковий нагляд, державний нагляд, стандарти, реформування державного нагляду, безпечність продукції

На шляху входження України в Європейське співтовариство та проведення гармонізації систем законодавства і стандартизації з міжнародними та європейськими системами одним з головних завдань, визначених Директивою Європейського Парламенту та Ради 2001/95/ЕС від 3 грудня 2001 року „Щодо загальної безпеки продукції“¹ є забезпечення ефективного ринкового нагляду, спрямованого на гарантування високого рівня охорони здоров'я споживачів та безпеки продукції, розміщення її на ринку та введення в експлуатацію.

Мета дослідження. Проаналізувати літературні джерела з даної проблематики, визначити належні шляхи функціонування існуючої системи державного нагляду та контролю, запропонувати шляхи поліпшення.

Виклад основного матеріалу. Ринковий нагляд є важливим інструментом забезпечення виконання директив „нового підходу“, зокрема завдяки заходам з перевірки дотримання у виробі вимог поширюваних на них директив, вжиття дій з приведення у відповідність виробів з відхиленням від установлених вимог і застосування, у разі потреби, необхідних санкцій.

Директивами „нового підходу“ передбачений високий рівень захисту. Це вимагає від держав-членів Європейського співтовариства вжиття всіх необхідних заходів на гарантування того, щоб розміщення на ринку і введення в обіг продукції здійснювалося б тільки за умови її належного виготовлення, монтажу та обслуговування, а також за умови її використання за призначенням, вона не становить загрози для життя і здоров'я людей чи інших зацікавлених сторін [1].

Як показує європейська практика, ринковий нагляд у розвинених європейських країнах здійснюється відповідними інспекціями за галузями економіки або інспекціями з нагляду за безпекою промислових товарів і окремо інспекціями з нагляду за безпекою харчової продукції. З метою уникнення дублювання

* Науковий керівник – доктор економічних наук, професор, член-кор. УААН В.П. Галушко
© Ю.В. Ставська, 2008

ня контролюючих функцій призначається орган, який здійснює загальну координацію дій з ринкового нагляду. Наприклад, у таких країнах, як Австрія, Франція, Латвія, Польща та Угорщина загальну координацію дій з ринкового нагляду здійснюють міністерства економіки, у Чехії інспекційний нагляд проводять галузеві міністерства, у Німеччині – міністерство сільського господарства.

Принципи ринкового нагляду полягають у виконанні попереджувальних дій шляхом здійснення перевірок дотримання виробниками і постачальниками обов'язку розміщувати на ринку лише безпечну продукцію, як це передбачено директивою ЄС 2001/95/ЄС щодо загальної безпеки продукції.

Статтею 6 директиви ЄС 2001/95/ЄС „Щодо загальної безпеки продукції” визначається, що країни-члени співтовариства повинні забезпечувати, щоб виробники і дистрибутори виконували свої обов'язки згідно з цією директивою таким чином, щоб забезпечити безпеку виробів, розміщених на ринку [2].

Цією ж директивою визначено, що країни-члени утворюють чи призначають органи, які здійснюють постійний контроль за тим, як виконується суб'єктами господарювання обов'язок постачати на ринок лише безпечні вироби, і надають таким органам необхідні повноваження вживати дії, що вимагаються від них цією Директивою. Країни-члени повинні визначити завдання, повноваження, організації та коопераційні угоди компетентних органів.

СЕК ООН рекомендує проводити ринковий нагляд на етапах розроблення нормативної документації, поставлення продукції на виробництво, виготовлення, зберігання, реалізації та оптової реалізації підприємствами, які є дистрибуторами.

Зазначені вимоги потребують реформування існуючої системи нагляду за ринком в Україні, удосконалення чинного законодавства у сфері державного нагляду з метою адаптації його до вимог ЄС. Гармонізація підходів у сфері технічного регулювання створить сприятливі умови для вільного обігу товарів на відповідних ринках, для взаємного визнання результатів оцінки відповідності, проведених в Україні і в країнах ЄС.

На даний час в Україні виконання функцій ринкового нагляду забезпечується двома органами:

державний нагляд за якістю та безпекою продукції під час її розроблення, виготовлення і введення в обіг та державний метрологічний нагляд (далі – державний нагляд) здійснюють центри стандартизації, метрології і сертифікації (далі ЦСМ), в яких накопичений багаторічний досвід проведення державного нагляду;

нагляд за готовою продукцією, яка розміщена на ринку і знаходиться в обігу, тобто реалізується в роздрібній торгівлі, та послугами, що надаються населенню, здійснюють територіальні управління у справах захисту прав споживачів.

Загальні координуючі дії покладені на Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт).

Європейськими нормами передбачається здійснення ринкового нагляду на засадах що наведено нижче.

Ринковий нагляд здійснюється в інтересах суб'єктів господарювання, оскільки допомагає усунути недобросовісну конкуренцію [3].

При проведенні ринкового нагляду враховуються наступні принципи "нового підходу":

обов'язкові для виконання загальні вимоги безпеки встановлюються в директивах на продукцію;

конкретні характеристики продукції встановлюються в європейських стандартах, які застосовуються на добровільних засадах і розробляються європейськими організаціями із стандартизації CEN CENELEC, ETSI;

продукція, випущена відповідно до гармонізованих європейських стандартів вважається такою, що відповідає загальним вимогам директиви (принцип презумпції відповідності);

якщо виробник продукції не бажає користуватись європейськими стандартами або таких стандартів не існує, то він повинен довести відповідність продукції загальним вимогам безпеки;

продукція може надходити на ринок тільки після процедури оцінки відповідності;

нагляд за ринком забезпечують державні органи.

Мета ринкового нагляду – не допускати розміщення на ринку і передачі для використання небезпечних виробів чи виробів з іншими відхиленнями від встановлених вимог (настанови 2.2,3, 8.1), а також забезпечувати безпеку продукції перед розміщенням її на ринку, надаючи відповідного значення попереджувальному принципу (стаття 6 директиви Європейського парламенту та Ради 2001/95/ЄС від 03.12.2001 щодо загальної безпеки продукції)

На жаль, на даний час наша країна не готова перейти до такої системи ринкового нагляду, яка б повністю відповідала європейській. Це зумовлено багатьма причинами, зокрема:

відсутністю технічних регламентів, які встановлюють обов'язкові до виконання вимоги безпеки, а здійснення нагляду за продукцією на відповідність добровільним стандартам суперечить європейським нормам;

з іншого боку, вітчизняні підприємства нині не готові повністю виконувати усі вимоги технічних регламентів через недосконалі технології, застаріле обладнання, устаткування тощо [4].

Зважаючи на викладене, реформування державного нагляду в ринковий нагляд має здійснюватися поетапно. Повинен бути встановлений перехідний період, необхідний для розроблення і прийняття технічних регламентів на продукцію, переоснащення промисловості, впровадження новітніх технологій, тощо.

Після закінчення перехідного періоду на підставі накопиченого досвіду прийняти рішення стосовно доцільності інституційного розмежування функцій, що зосереджені в Держспоживстандарті та підвідомчих йому регіональних підприємствах і організаціях: стандартизацію, метрологію, оцінку відповідності (сертифікація, випробування, інспектування, контроль), державний нагляд чи дотриманням стандартів та захист прав споживачів [5].

Згідно з Директивами нового підходу кожна держава сама вибирає інфраструктуру ринкового нагляду, що підтверджено аналізом іноземного досвіду.

наведеному в розділі 5 Зеленої книги, тому на перехідний період структуру нагляду за введенням в обіг, розміщенням на ринку і обігом продукції, на наш погляд, доцільно залишити без змін.

Висновки та перспективи подальших досліджень. З метою забезпечення належної функціонування існуючої системи державного нагляду (контролю) пропонується:

прискорити прийняття Закону України «Про державний ринковий нагляд у сфері технічного регулювання»;

після прийняття Закону України – розробити, затвердити і зареєструвати у Міністерстві юстиції Інструкцію, яка встановлює порядок проведення державного ринкового нагляду, створивши для цього робочу групу за участю представників територіальних органів ДП „Стандартметрологія”;

розробити Методику визначення показників ефективності державного нагляду з урахуванням таких питань, як: „запобігання збитків споживачам”, „захист життя споживачів”, подолання недобросовісної конкуренції, витрати на недоотриманий прибуток (вартість забороненої до реалізації продукції, розмір штрафу, витрати на виправлення браку).

проаналізувати існуючу законодавчу та нормативно-правову базу стосовно державного нагляду з метою виявлення та усунення дублюючих функцій, а також невідповідностей щодо вимог до порядку проведення перевірок та застосування правових заходів за їх результатами. За результатами такого аналізу надати пропозиції щодо внесення необхідних змін у національне законодавство;

удосконалити законодавчу базу стосовно державного ринкового нагляду з метою гармонізації з директивами ЄС 2001/95/ЄС від 03.12.2001, 89/397/ЄЕС від 14.06.89.

запровадити дворівневу систему фінансування державного ринкового нагляду: коли замовником на підставі ст.42 Конституції є держава – за кошти державного бюджету; коли замовником є місцеві державні адміністрації – за кошти місцевого бюджету. Підставою для фінансування має бути двосторонній договір, оформлений у встановленому порядку;

поетапно замінити весь кадровий склад працівників державного нагляду, взявши за основні критерії професійну підготовку, досвід, стаж роботи, компетентність та обов'язкову їх атестацію на державного інспектора (аудитора) з видачею сертифіката. Здійснювати навчання державних інспекторів основним принципам ринкового нагляду;

розробити критерії службового та фахового росту державних інспекторів з урахуванням досвіду їх роботи, стажу, професійної підготовки та компетентності.

сприяти створенню розгалуженої системи акредитованих лабораторій, уповноважених на проведення випробувань у межах державного ринкового нагляду;

посилити взаємодію органів державного нагляду за якістю продукції, дотримання стандартів, норм і правил з територіальними управліннями у справах захисту прав споживачів. Формувати плани державного нагляду переважно на

підставі інформації, наданої територіальними управліннями у справах захисту прав споживачів.

Для ефективної діяльності системи державного нагляду і контролю необхідно удосконалити структуру державного нагляду, здійснивши злиття в єдиний ринковий нагляд наглядових функцій управлінсь у справах захисту прав споживачів, державного нагляду за якістю продукції та державною метрологічного нагляду.

З метою уникнення дублювання функцій вжити заходів щодо законодавчого визначення координуючої ролі Держспоживстандарту стосовно державного нагляду і контролю за якістю та безпекою продукції, який проводиться іншими центральними органами виконавчої влади, що дасть можливість зберегти та укріпити систему державного (ринкового) нагляду.

Список літератури

1. Конституція України від 28.06. 1996р.
2. Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини Закон України. //Відомості Верховної Ради. – 1998. – № 19. – ст.98.
3. Про стандарти , технічні регламенти та процедури оцінки відповідності Закон України // Відомості Верховної Ради. – 2006. – №12. – ст.101.
4. Директива Європейського парламенту та Ради 2001/95/ЕС «Щодо загальної безпеки продукції» від 3.12.2001 р.
5. Модель совершенства Европейского фонда управления качеством : [Перевод]. — Брюссель : EFQM, 2002. — 35 с.

Рассмотрено назначение и преимущества рыночного надзора за безопасностью продукции перед существующим в Украине государственным присмотром; раскрыта цель и принципы рыночного присмотра; охарактеризовано осуществление рыночного присмотра европейскими странами и предложены пути реформирования государственного надзора за поддержкой стандартов, норм и правил в рыночный надзор за безопасностью продукции поэтапно.

Рыночный присмотр, государственный присмотр, стандарты, реформирования государственного присмотра, безопасность продукции

In the article, setting and advantages of market supervision is examined after the unconcern of products before an existing in Ukraine state supervision; a purpose and principles of market supervision is exposed; realization of market supervision is described by the European countries and the ways of reformation of state supervision are offered after inhibition of standards, norms and rules, in a market supervision after the unconcern of products stage-by-stage.

Market supervision, state supervision, standards, reformations of state supervision, unconcern of products.

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ НАУЦІ ТА ОСВІТІ

**В.В. Харченко, кандидат економічних наук,
О. М. Касаткіна, аспірантка***

Здійснено аналіз динаміки інноваційних процесів в аграрній науці та освіті в Україні за останні роки. Досліджено особливості інноваційних процесів в аграрній сфері та виявлено чинники, які стримують їх розвиток.

Інноваційні процеси, аграрна наука та освіта, інвестиції.

Побудова в Україні успішної інноваційної економіки вимагає консолідації зусиль держави, науково-освітніх установ та вітчизняних виробників. Розвиток економіки, а особливо аграрного сектору, не можна розглядати окремо від розвитку наукового середовища та професійної освіти.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Для виходу аграрної економіки з кризового стану та для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного продовольчої безпеки вкрай необхідно активізувати інноваційні процеси в науково-освітній сфері. Дослідженням теоретичних та практичних проблем розвитку інноваційних процесів в аграрній науці та освіті в Україні займаються такі вчені, як О.С. Власенко, О.І. Даций, О.І. Жилінська, О.П. Зінченко, Б.А. Маліцький, М.В. Підмогильний, Л.Ф. Радзівська, М.Г. Чумаченко, М.В. Шингур та інші науковці.

Мета дослідження. Проаналізувати динаміку інноваційних процесів в аграрній науці та освіті в Україні за останні роки, встановити особливості інноваційних процесів в аграрній сфері та виявити чинники, які стримують їх розвиток.

Виклад основного матеріалу. Інноваційний процес, як процес перетворення наукового знання в інновацію, складається з кількох стадій: «наука (освіта) – технологія – виробництво – споживання» [3].

В аграрній сфері інноваційні процеси мають свою специфіку. Вони відрізняються різноманітністю регіональних, галузевих, функціональних, технологічних та організаційних особливостей.

Розглядаючи сфери застосування інновацій в АПК, доцільно виділити чотири типи інновацій: селекційно-генетичні, техніко-технологічні і виробничі, організаційно-економічні та соціально-екологічні (табл.). Перший тип інновацій притаманний тільки сільському господарству [1].

Одна з основних особливостей інноваційних процесів у сільському господарстві полягає в тому, що тут разом із промисловими засобами виробництва активну участь беруть живі організми – тварини та рослини. Розвиток останніх, у свою чергу, залежить від дії природних законів і залежить від таких факторів, як клімат, погода, тепло, волога, світло і т.д.

* Науковий керівник - кандидат економічних наук - В.В. Харченко

© В.В. Харченко, О. М. Касаткіна, 2008